

Vlaams
Parlement

vergadering **C295**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Wonen, Armoedebelid en Gelijke
Kansen

van 29 juni 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het jaarverslag 2016 van het Interfederaal Gelijkekansencentrum Unia – 2491 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voedselverlies in Vlaanderen – 2529 (2016-2017)	6
VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de financiering van de regenbooghuizen na de afslanking van de provinciale bevoegdheden – 2582 (2016-2017)	11
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het tegengaan van discriminatie bij de selectie van kandidaat-huurders op de private huurmarkt – 2476 (2016-2017)	15
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gevolg van het ontbreken van een definitie voor gemeenschappelijke woonvormen op de uitkeringen – 2587 (2016-2017)	17

VRAAG OM UITLEG van Elke Van den Brandt aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het jaarverslag 2016 van het Interfederaal Gelijkekansencentrum Unia – 2491 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, de aanleiding voor deze vraag is het feit dat Unia, het Interfederaal Gelijkekansencentrum, op 8 juni in Brussel zijn jaarverslag heeft voorgesteld. Er zijn ook nog andere presentaties in andere steden. Zoals u weet, is Unia een openbare instelling die discriminatie bestrijdt en gelijke kansen bevordert. Unia krijgt opdrachten mee van dit parlement en andere parlementen, maar werkt op zich onafhankelijk. Het is een interfederale instelling, wat betekent dat ze zowel op federaal als op gewest- en gemeenschapsniveau actief is.

Ik ga ervan uit, voorzitter, dat we in de regeling van de werkzaamheden kunnen bekijken of Unia het jaarverslag kan komen voorstellen in deze commissie, net zoals vorig jaar.

Ik denk het interessanter is om de volledige bespreking van het jaarverslag in het bijzijn van Unia te doen, minister, maar ik wou met u wel al een aantal zaken bespreken. Ik geef een paar cijfers mee. Daar zit ook veel Vlaamse materie in. Rond onderwijs, werk en wonen zitten in dat jaarverslag heel belangrijke getallen. In 2016 is het aantal meldingen over vermoedelijke discriminatie, haatboodschappen en haatmisdrijven gestegen tot 5619. Dat is een stijging van 23 procent. Ik wil daar wel bij opmerken dat het niet is omdat er meer meldingen zijn, dat er ook meer feiten zijn. Het kan ook zijn dat het aan de bekendheid ligt, of dat de drempel verlaagt om contacten te leggen. Maar het is wel een gegeven dat het aantal stijgt. Unia werd vooral bevraagd rond werk. Er kwamen 1098 meldingen, wat een stijging van 55 procent is. Ook discriminatiecriteria raciaal, levensbeschouwelijke overtuiging en handicap zijn heel overtuigend aanwezig. Ook daar gaat het telkens om stijgingen.

Zoals ik al zei, is de oorzaak van een stijging niet automatisch dat er meer discriminatie is. Het kan ook liggen aan de naamsbekendheid van Unia. Het kan ook zijn dat de gebeurtenissen van 2016 een rol spelen, met de aanslagen in ons land. Wat het jaarverslag duidelijk toont, is dat Unia een veelzijdige en slagkrachtige organisatie is. De input en analyses die zij hebben, de klachten en feiten die zij verzamelen, kunnen en moeten dienen om uw beleid bij te sturen. Als zij veelvuldig meldingen krijgen van bepaalde vormen van discriminatie, wil dat zeggen dat er daar wellicht een structureel probleem is, en dan is het aan het beleid om de aanbevelingen die uit dat jaarverslag naar boven komen, au sérieux te nemen.

Om dat te doen – en nu komen we tot de essentie – moet er wederzijds vertrouwen en respect zijn tussen u en Unia. We hebben daar vorig jaar veel debatten over gehad. De vraag is vandaag of uw vertrouwen in het waardevolle werk van Unia hersteld is. Trekt u uit het jaarverslag bepaalde conclusies voor uw beleidsdomein? Gaat u aanpassingen doen naar aanleiding van de cijfers in het jaarverslag? Ik ga ervan uit dat elke minister rekening houdt met de feiten die binnenkomen, en eventueel ook bijsturingen doet als die relevant zijn.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Van den Brandt, u vroeg of mijn vertrouwen in het waardevolle werk van Unia hersteld is. Ik denk dat het veeleer

gaat over de efficiëntie en de effectiviteit van het optreden en de werking van Unia. U verwijst naar verschillende debatten die er hier geweest zijn. Dan gaat het vermoedelijk over de besprekingen van jaarverslagen en dergelijke meer. Er is in deze commissie ook al wel een debat geweest over Unia, met verschillende vragen. Dat klopt. Maar mij gaat het daar over. Het gaat ook over de objectieve en professionele behandelingen van alle meldingen en alle klachten van discriminatie die bij Unia terecht komen.

Een onderzoek naar de werking is in dit verband zinvol en kan ook voor Unia belangrijke inzichten opleveren, over bijvoorbeeld de werkwijze en de effectiviteit van het behandelen of over de perceptie van de organisatie: hoe wordt de organisatie bekeken door mensen die al dan niet de stap willen zetten om daar een klacht te laten behandelen?

Ik kan u meegeven, mevrouw Van den Brandt, dat er in de tussentijd al heel wat gesprekken zijn geweest met Unia, niet alleen met mij persoonlijk, maar ook met mijn kabinet, bilateraal, met mevrouw Keytsman. Ook de heer Charlier is al bij mij op gesprek gekomen. Die gesprekken zijn veeleer constructief verlopen.

Welke conclusies trek ik uit dit jaarverslag? U citeert hier allerlei cijfers, en ik trek die absoluut niet in twijfel, maar het volledige jaarverslag moet wel nog bezorgd worden, ook aan ons. Er is dus enkel nog maar een uittreksel uit het jaarverslag, en nog geen volledig jaarverslag. Ik ga vandaag dus nog niet allerlei conclusies trekken. Dat lijkt mij een beetje voorbarig, als je niet het volledige jaarverslag hebt.

Maar ik wil ook wel een positieve noot brengen op deze donderdagochtend, collega Van den Brandt. Het is natuurlijk wel goed dat steeds meer mensen de weg naar Unia vinden. Dat wordt nu ook gezegd, en ik ga ervan uit dat dat ook onderbouwd wordt in dat jaarverslag. Ik trek dat niet in twijfel. Ik vind dat in elk geval een positieve zaak.

Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat er geen ruimte is voor verbetering. Dat zullen we dan bekijken op basis van het volledige jaarverslag en ook nog eens bilateraal met Unia doorspreken.

Want uit de gesprekken die ik heb gehad met Unia en die ook mijn kabinet met Unia heeft gehad, hebben we wel geleerd – want dat ik enige marge zag voor verbetering, dat is duidelijk – dat ook Unia hieraan wil meewerken. Dat lijkt mij een goede houding.

Kan ik concrete aanpassingen doen naar aanleiding van het jaarverslag? Daarvoor moet ik verwijzen naar mijn antwoord van daarnet. We hebben het volledige jaarverslag nog niet. Het is nog niet beschikbaar. Ik zal dus geen voorbarige conclusies trekken. Maar ik kan u wel meegeven, mevrouw Van den Brandt, dat verschillende beleidsdomeinen nu al hun verantwoordelijkheid opnemen in de strijd tegen discriminatie. Ik ben er absoluut van overtuigd dat alle volgehouden inspanningen – en met 'alle' bedoel ik van de verschillende collega's – binnen de uitgezette beleidslijnen tot resultaten zullen leiden.

Ik verwijs ook nog naar de campagne 'Zit u hier voor iets tussen?' die ik heb opgezet binnen mijn bevoegdheid Gelijke Kansen. Daarmee heb ik ingezet en zet ik nog altijd in – want u weet dat die campagne nog loopt tot midden november – op bewustmaking rond vooroordelen en vooringenomenheid ten aanzien van verschillende doelgroepen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, ik dank u alvast voor uw antwoord.

Ik heb het verslag nog even bij de hand genomen. U kunt wel zeggen dat er geen jaarverslag is, maar er is toch een uitvoerig cijferverslag van 53 pagina's.

U zegt dat u het finale verslag wilt afwachten. Ik kan daar begrip voor opbrengen. Maar persoonlijk denk ik dat er al heel veel elementen zijn waarmee u aan de slag kunt gaan. Ik heb er echter geen probleem mee om de vraag te herhalen wanneer het verder staat. Ik herhaal mijn voorstel dat het een goede zaak zou zijn om Unia hier haar jaarverslag dan te laten voorstellen, zodat we al die informatie hebben en op basis daarvan van gedachten kunnen wisselen met de minister.

Minister, u zegt dat er constructieve gesprekken zijn. Dat doet mij plezier. Ik denk dat dat belangrijk is. Vertrouwen is iets dat moet worden opgebouwd. En als daar breuken in zijn, moeten die worden hersteld.

U zegt: 'Het gaat mij om de efficiëntie en effectiviteit van het optreden van Unia, het objectief en professioneel behandelen. Ik zie daar geen problemen in. Ik heb geen meldingen van mensen die zeggen dat ze klacht indienen omdat ze niet worden gehoord.' Er zijn wel veel mensen die de weg niet kennen. Soms is Unia niet bevoegd. Het is een kluwen in ons land wie waarvoor bevoegd is. Maar ik vind het belangrijk dat u als minister voldoende vertrouwen hebt in het feit dat de gegevens die zij verzamelen professioneel worden behandeld. Als zij daaruit conclusies trekken, moeten die relevant zijn en dienen om het beleid aan te passen.

U zegt dat een onderzoek zinvol zou zijn. U weet dat we vanuit het parlement een voorstel hebben ingediend om zo'n onderzoek te laten doen. Ik denk dat Unia daar zeker geen tegenstander van is, misschien zelfs vragende partij voor is. De meerderheid heeft daar niet mee ingestemd omdat ze een ander instrument wil. Dat is niet úw verantwoordelijkheid, het is een keuze van het parlement. Ik betreur dat, want het had ons inderdaad nu al een analyse van het Rekenhof kunnen geven over hoe het loopt, of alles in orde is enzovoort. Het Rekenhof is een heel goed instrument om zulke audits te doen. Maar ik neem er akte van dat de meerderheid van Open Vld, N-VA en CD&V daarin geen baten ziet en op de rem staat.

U hebt zelf gezegd dat u dat onderzoek zou doen. Ik heb in dat verband een expliciete vraag. Het is officieel de rol van het parlement om dat te doen, om Unia te beoordelen. Wellicht zult u zelf ook vaststellen dat het parlement daar wat op stukt. Bent u van plan om daar zelf nog initiatieven in te nemen? Of wacht u op een initiatief vanuit het parlement?

Ik wil ook nog eens herhalen dat Unia zelf ook een onderzoek liet doen. Want u zegt dat ook de perceptie van Unia aan bod moet komen. Ze hebben zelf een onderzoek laten doen, net om een soort nulpositie te hebben en daarop te kunnen voortbouwen.

Er zijn werkpunten. Unia is zich daarvan bewust. Ze willen daar ook aan werken. Het is dus een organisatie die bereid is te leren, die zelf analyses heeft gemaakt en bereid is om daarmee aan de slag te gaan. Ik hoop dat jullie dat inderdaad in samenwerking en constructief kunnen doen.

Ik zal mijn betoog hierbij houden. Ik zal het vervolgen zodra u wel het volledig jaarverslag hebt, hoewel ik denk dat er al een schat aan informatie beschikbaar is.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, u weet dat ik in deze commissie – en niet alleen in deze commissie – al verschillende keren heb gezegd dat de regeling

van de werkzaamheden door jullie moet gebeuren, na afloop van de vragen. Ik laat dat volledig aan jullie over.

Mevrouw Van den Brandt, u hebt het niet met zoveel woorden gezegd, maar ik wil toch duidelijk maken dat ik als minister bevoegd voor Gelijke Kansen ook gelijk welk onderzoek mag doen. Het is niet een voorrecht van het parlement om dat te doen. Als er wordt gezegd dat Unia – we zullen zien of dat al dan niet terecht is – een belangrijke rol speelt in het gelijkekansenbeleid, is het toch niet abnormaal dat de minister van Gelijke Kansen, die financiering geeft aan die instelling, een onderzoek doet? (*Opmerkingen van Elke Van den Brandt*)

Ja, ik zal dat doen. Ik heb dat aangekondigd. Dat is volop in uitrol. Zo kan ik u meegeven dat de onderzoeksvragen momenteel worden doorgesproken met onder andere Unia, zodat het onderzoek wat mij betreft redelijk snel van start kan gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): We lopen het risico om een debat te voeren dat we eerder hebben gehad. Ik heb u eerder gevraagd of er geen evaluatie moest gebeuren van Unia na zoveel jaren werk. U zei toen: 'Het is aan het parlement om dat te doen.' Er is een beetje op en af gepingpong van wie dat nu moest doen.

U hebt het recht om de onderzoeken te doen die u wilt doen. En dan vind ik het fijn dat u dat in samenwerking met Unia doet, zodat er een meerwaarde is voor iedereen en het niet overkomt als 'Dit is een controle. We zullen ze eens goed liggen hebben.' Ik zeg niet dat dat de bedoeling is. Maar dat zou de perceptie kunnen zijn die over dat onderzoek bestaat. Het moet een constructief onderzoek zijn, waaruit iedereen kan leren.

Maar ik betreur nog steeds dat dit parlement niet wil instemmen met een audit vanuit het Rekenhof. Want het lijkt mij het perfecte orgaan om een onafhankelijke audit uit te voeren.

U zegt dat het in uitrol is. We zullen de resultaten afwachten. Ik hoop dat we als commissie op de hoogte worden gehouden van de evoluties daarin.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voedselverlies in Vlaanderen – 2529 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, 2020 wordt een heel belangrijk jaar. We hebben het voordien gehad met het jaar 2000, maar ik heb het gevoel dat we in 2020 wakker zullen worden in een heel andere wereld, een wereld waarin in Vlaanderen de kinderarmoede is gehalveerd, maar ook een wereld waarin we erin zullen slagen om het voedselverlies in Vlaanderen met 15 procent terug te dringen. Laat ons hopen. Ik denk, eerlijk gezegd, dat we voor beide doelen wel nog wat bijkomende inspanningen nodig zullen hebben.

Op zijn minst word ik in dat idee gesterkt als ik het voortgangsrapport 2016 van het Ketenplatform Voedselverlies las. Dat rapport werd ook goedgekeurd door de

Vlaamse Regering. In het Ketenplatform Voedselverlies zitten onder meer de landbouwsector, de voedingsindustrie, de distributiesector, de cateringsector, de horecasector en sectorfederaties. In 2014 engageerden ze zich met zijn allen om het voedselverlies tussen 2015 en 2020 met 15 procent te laten zakken.

Dit is een eerste monitoringrapport met de nulmeting en het levert toch een aantal interessante vaststellingen op. De voedselreststroom bedraagt 3,5 miljoen ton. Drie vierde daarvan zijn onvermijdbare, niet-eetbare nevenstromen. Maar belangrijker, een kwart daarvan of ongeveer 907.000 ton, betreft echt voedselverlies: bruikbaar voedsel dat om een of andere reden niet wordt geconsumeerd of kan worden.

Verder geeft het voortgangsrapport een overzicht van de verschillende acties die de leden van het ketenplatform al concreet hebben genomen in het kader van hun doelstelling om het voedselverlies te doen dalen. Zo engageerden 37 ziekenhuizen zich eind vorig jaar om voedselverliezen te beperken, werd de Schenkingsbeurs georganiseerd waarop bedrijven en supermarkten onverkochte voedingswaren kunnen doneren aan sociale organisaties, en werd de website koelkastinorde.be in het leven geroepen, die mensen tips geeft om voeding slimmer te bewaren.

Het resultaat van die inspanningen is een beetje koffiedik kijken. We moeten nog twee jaar wachten, want dan pas wordt de volgende tussentijdse meting uitgevoerd, wat ons natuurlijk heel dicht bij 2020 brengt.

Minister, ik heb het gevoel dat die sectorfederaties in het Ketenplatform Voedselverlies hun verantwoordelijkheid nemen. Waar ik een beetje op mijn honger blijf zitten, is in de concrete maatregelen die u als minister neemt om voedselverlies tegen te gaan, waar dit toch een van de doelstellingen in uw regeerakkoord en beleidsbrief is. U zou ook een steentje kunnen bijdragen om tegen 2020, naast het halveren van de kinderarmoede, ook voedselverlies met 15 procent te laten dalen.

Je kunt je afvragen waarom er op die periode van vijf jaar maar één keer een bijsturing zal zijn, want de tweede zal te laat komen om nog fundamenteel iets te wijzigen. Kan daaraan tegemoetgekomen worden om sneller inzicht te verwerven in de efficiëntie en de effectiviteit van de activiteiten die zijn opgezet? Ik denk dat we met z'n allen dat doel onderschrijven. We moeten nagaan wat op het terrein realiseerbaar is en taboeloos bijsturen als er zich tekorten zouden voordoen ten opzichte van het te bereiken doel.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Van Malderen, in uw schriftelijke versie – ik weet niet of u die woorden letterlijk hebt herhaald vandaag – schrijft u: “Het platform neemt duidelijk zijn verantwoordelijkheid maar waar blijft de minister in deze?” Ik wil wel eventjes benadrukken dat het actieplan waarnaar u verwijst, is opgesteld in samenspraak met mij en mijn kabinet. Als u zegt dat het platform schitterend werk levert maar dat ik achterwege blijf – en ik zal het schitterend werk van het platform absoluut niet ontkennen –, dan is dat er wel mede door mij en mijn kabinet en mijn administratie gekomen omdat wij ook mee aan de touwtjes hebben getrokken.

Ik wil ook nog meegeven, en dat weet u ook, dat de hoofdverantwoordelijkheid voor voedselverlies bij collega Schauvliege ligt, wat natuurlijk niet wegneemt dat ik ook een belangrijke verantwoordelijkheid in dezen heb omdat ik ook een lid ben van de Vlaamse Regering, en ook een lid dat samen met collega Schauvliege, samen met de ketenpartners, een Ketenroadmap heeft opgesteld in 2015 en er ook uitvoering aan geeft.

U weet dat het beleid inzake voeding er voornamelijk op is gericht om kwalitatieve en gezonde voedseloverschotten te heroriënteren naar mensen in armoede. Het is heel belangrijk om te benadrukken dat het woord 'kwalitatief' zeker niet mag ontbreken. Het is jammer – niemand van de aanwezigen hier vandaag doet dat – dat er dikwijls een karikatuur van wordt gemaakt: we geven de mensen die jammer genoeg in armoede leven, eigenlijk gewoon de porties vlees en groenten die we zelfs niet meer aan ons huisdier zouden willen geven. Quod non. Iedereen hier aanwezig weet dat dat niet klopt, maar het is wel jammer dat dat soms in de perceptie zo naar voren wordt gebracht. Er zijn wel degelijk heel veel voedseloverschotten die nog perfect consumeerbaar zijn en die gewoon worden weggegooid, en dat moeten we vermijden.

Ik faciliteer op die wijze de verdeling van voedsel aan mensen in armoede. Voedseloverschotten moeten op een effectieve en zeer efficiënte manier hun weg vinden naar personen die daar nood aan hebben. De maatregelen die ik in dat kader onderneem, zijn allemaal opgenomen in de zogenaamde Ketenroadmap. Mijnheer Van Malderen, u hebt ernaar verwezen, maar ik zal toch even herhalen.

Zo wordt het expertisecentrum omtrent 'Sociaal aan de slag met voedselverlies' van de Koepel van Milieuondernemers in de Sociale Economie (KOMOSIE) door mij ondersteund. Dit centrum verzamelt, verwerkt en verspreidt kennis omtrent het heroriënteren van kwalitatieve voedingsoverschotten naar mensen in armoede. Jaarlijks krijgen ze daarvoor een subsidie van 60.000 euro.

Ik financier ook het project 'Hefboomprojecten maken gezonde voeding bereikbaar voor iedereen', ook van KOMOSIE, om innovatieve samenwerkingen te realiseren tussen de sociale en reguliere economie. Zo werd bijvoorbeeld gewerkt aan een pilootproject voor een logistiek samenwerkingsverband tussen sociale organisaties en Makro, de grote keten die u wel kent. Er werd daarvoor een subsidie van 248.000 euro toegekend. Ik heb het bedrijf Makro genoemd, maar er zijn ook nog andere bedrijven die veeleer lokaal werken. Zo heeft Delhaize in Antwerpen een soortgelijk project opgezet met armoedeverenigingen die dan vanaf 18 uur nog zeer kwalitatieve voedseloverschotten kunnen komen halen, gratis en voor niets.

Ik ondersteun ook het zogenaamde project van het Regionaal Instituut voor Maatschappelijk Opbouwwerk (RIMO) 'Distributief model voor gezonde voeding - Hefboom voor sociale activering'. Het is een project van RIMO Limburg, en ondertussen beter bekend onder de naam Depot Margo. Initieel was het de bedoeling van mijn voorgangster, mevrouw Lieten, om dit project een einddatum te geven, maar we hebben het verlengd. We hebben er extra subsidies aan gegeven. In mei 2017 was reeds 50 ton voedseloverschotten sociaal herverdeeld door dit project.

We ondersteunen ook de webapplicatie 'de Schenkingsbeurs'. Dat is een interfederaal initiatief dat werd gelanceerd door federaal minister Borsus van Landbouw. Via de subsidiëring van KOMOSIE ondersteunen we dit in Vlaanderen. Deze app dient om voedseloverschotten te bestrijden door schenkingen aan sociale organisaties te vergemakkelijken. Diverse organisaties in Vlaanderen kunnen zich registreren om voedseloverschotten te ontvangen. Via de applicatie werd in de laatste twaalf maanden 85 ton voedseloverschotten sociaal geheroriënteerd. In het totale aantal ton dat er jammer genoeg nog altijd is aan voedseloverschotten of voedselverlies, lijken dat misschien kleine getallen, maar als je alles optelt, zijn het wel handige en zeer goede instrumenten. Ik gaf een aantal voorbeelden, maar er zijn natuurlijk nog andere instrumenten.

Mijnheer Van Malderen, omdat u die vraag hebt gesteld, kan ik niet anders dan nog eens verwijzen naar de 1 euromaaltijden. Ik ga niet in op het concept op

zich, daar is al voldoende over gediscussieerd. Ik zie de 1 euromaaltijden ook niet als hét instrument om armoede eindelijk uit Vlaanderen te kunnen bannen, maar daar wordt ook met voedseloverschotten gewerkt.

Concrete voorbeelden zijn Leuven, Lokeren, Heist-op-den-Berg, De Panne, Turnhout en Mechelen. Daar wordt echt wel zeer intensief ingezet op 1 euromaaltijden bereiden, wel met producten die anders op de voedseloverschotberg zouden belanden. Dat is dus een goede zaak.

Waarom laat de tussentijdse meting zolang op zich wachten? Waarom duurt het zo lang? De monitoring wordt uitgevoerd door de OVAM. Voor meer informatie kunt u terecht bij minister Schauvliege. Sowieso volg ik de verschillende projecten onder mijn bevoegdheid permanent op en rapporteer ik er ook elk jaar over in mijn beleidsbrief.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, maak u geen zorgen. Ik wil u gerust alle krediet geven dat u toekomt voor het feit dat uw kabinet dit ketenplatform voedselverlies mee heeft opgezet. Met dat krediet komt een zekere verantwoordelijkheid, en ministeriële verantwoordelijkheid betekent natuurlijk ook dat men antwoordt op het moment dat er vragen in het parlement worden gesteld. Dat hangt samen met de job.

Minister, ik dank voor het antwoord dat u hebt gegeven op mijn vragen. Dat neemt niet weg dat ik nog enkele bedenkingen en vragen heb.

Waar ik op mijn honger bleef zitten, is in de structurele uitrol van de projecten. U hebt daarnet gezegd dat er op een gegeven moment vorige legislatuur een einddatum is gezet op het project creatief omgaan met voedseloverschotten. Dat is evident bij proefprojecten. De vaststelling is dat dit project positief werd geëvalueerd. Op dat moment moet het eigenlijk de bedoeling zijn om een uitrol te doen, niet alleen qua geografie maar ook naar methode en naar groepen. Als iets na een bepaalde proefperiode goed is, dan is het niet zozeer zaak om het project te verlengen, maar wel om het uit te rollen, want waarom zouden we anderen iets ontzeggen dat op het terrein zijn waarde heeft bewezen?

Waar ik evenzeer de link te weinig gemaakt zie worden, is met wat ik gelukkig steeds meer zie, namelijk de projecten rond alles wat te maken heeft, en in variaties, met het concept sociale kruidenier, waar je aan een verlaagde prijs producten koopt, waar mensen hun keuze kunnen maken en waar sociaal contact en omgang meegenomen wordt in het concept. Wij hebben er eerder voor gepleit om te stimuleren dat er een sociale kruidenier zou zijn in elk zorggebied en niet, zoals vandaag, een beetje afhankelijk van de goodwill die op lokaal niveau bestaat. Ik vraag uitdrukkelijk om daar een stimulerend beleid ter zake te voeren. Niet dat we iets hebben tegen voedselbanken. We hebben het debat hier al eerder gevoerd, er zijn een aantal tekorten: het komt niet eigentijds over, de keuze van mensen is beperkt, er is te weinig aanbod aan verse producten enzovoort. Dat zijn allemaal zaken die je in de sociale kruidenier zou kunnen opvangen en tegelijkertijd ook iets doen aan overschotten.

Waar ik echt op mijn honger ben blijven zitten, is in een cijfermatige benadering van de impact van het beleid. Eigenlijk moet het perfect mogelijk zijn om die dingen te meten. Het grote voordeel dat u met elk van die sectorfederaties aan tafel zit, is dat ze hebben kunnen uitrekenen hoeveel voedsel er verloren gaat en hoeveel daarvan bruikbaar is. 907.000 ton is in theorie herbruikbaar, 15 procent daarvan is 13.600 ton. Dat is het target. Ik ga er zelfs van uit dat u niet alle 13.600 ton wil inzetten in het kader van armoedebestrijding, maar op zijn minst moet er toch een target zijn waar u op mikt. Als we weten waar we vandaag

staan, dan kunnen we ook afmeten of die inspanning voldoende is en of er bijkomende acties mogelijk zijn. Verwijzen naar OVAM vind ik in dezen, minister, al te gemakkelijk. Het doet afbreuk aan uw grote verdienste en verantwoordelijkheid in dit project.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Van Malderen, ik wil met het laatste beginnen. Er is wel degelijk een doel. Het platform heeft zich in 2014 geëngageerd om het voedselverlies tussen 2015 en 2020 met 15 procent te doen dalen. Dat is wel degelijk een doel of een target, zoals u het noemt. Dat wordt gemonitord door minister Schauvliege. Als u daar meer vragen over hebt, dan kunt u die aan collega Schauvliege stellen.

Wat de structurele uitrol betreft, is het net het doel van de zogenaamde Ketenroadmap om ook zaken structureel te kunnen verankeren en structureel te kunnen gaan werken. Maar, collega's, ik vind het nog altijd heel belangrijk om ook aan evaluatie te doen. Het zou onnodig en niet zinvol zijn om bijvoorbeeld projecten structureel te gaan ondersteunen, al dan niet financieel, als uit de evaluatie blijkt dat ze absoluut niet het doel bereiken dat we willen. Ben ik er voorstander van om zoveel mogelijk structurele zaken te ondersteunen of te stimuleren? Ja, maar tussentijdse evaluaties vind ik echt wel onontbeerlijk.

Wat betreft het stimuleren van initiatieven, hebt u het voorbeeld van de sociale kruideniers aangehaald. Dat gebeurt ook via KOMOSIE, dat zeer goed werk levert. U weet ook dat zij verschillende actoren bij elkaar brengen en inzetten op het delen van zogenaamde goede praktijken en heel veel initiatieven proberen te stimuleren. Men zegt: 'Start daarmee, wij hebben hier voorbeelden, zij doen het zo.' Je kunt allemaal van elkaar leren. Vandaar dat het expertisecentrum KOMOSIE in dezen structureel door ons wordt ondersteund, niet alleen financieel maar ook logistiek. Ze hebben in dezen een zeer belangrijke taak en volbrengen die op een zeer goede manier.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, ik denk dat we op dit punt nog zullen moeten terugkomen want het antwoord van de minister heeft zijn waarde maar is niet toereikend. Verwijzen naar evaluaties, is een open deur intrappen. Ik ga er trouwens van uit dat de minister de projecten geëvalueerd heeft alvorens ze te verlengen. Dat lijkt me de evidentie zelf. In plaats van te verlengen, moet je op een gegeven moment durven zeggen dat je het uitrolt als het goed is.

Minister, ik wil trouwens verwijzen naar een van de entree-interviews die u als minister hebt gegeven waarin u zegt dat we projecten minder nodig hebben en we meer naar structureel beleid moeten. Dat is een zin die ik volledig kan onderschrijven. Een beetje in dezelfde orde is het uitrollen van sociale kruideniers. U laat dat over aan KOMOSIE. Ik denk dat die mensen effectief de expertise hebben, maar we vragen daar een stuk meer kader in te creëren en een stuk harder te gaan trekken om ervoor te zorgen dat we tegen een bepaalde termijn in Vlaanderen die werkvorm van sociale kruidenier in een zorggebied kunnen aanbieden, en niet zoals vandaag in gemeente A en B wel en in gemeente C, D en E niet.

Ik denk dat je moet kijken naar objectieve standaarden en zeggen: dit kunnen we doen. Die standaarden zijn voorhanden, dus waarom zouden we ze niet gebruiken? Ik houd mijzelf voor om dit op de voet op te volgen en te proberen om hier toch iets meer systematiek in te krijgen. Het volstaat niet om te zeggen: anderen hebben 15 procent als target vooropgesteld, en dan geloven we er maar

in dat we dat tegen 2020 zullen halen. Er is ook voor andere doelen al gebleken dat daar meer actie nodig is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de financiering van de regenbooghuizen na de afslanking van de provinciale bevoegdheden – 2582 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik ben de voorbije maanden al een aantal regenbooghuizen gaan bezoeken, en ik zie dat zij heel mooi werk verrichten, dus eerst en vooral een pluim voor onze regenbooghuizen en voor wat zij op lokaal niveau kunnen doen. Ik wil het vandaag hebben over de financiering ervan, een veeleer technische kwestie.

Met de afslanking van de provincies zal het gelijkheidsbeleid niet langer op dat niveau worden behandeld. Daar staan we uiteraard achter, minister. Dat is absoluut niet het probleem, noch de opzet van mijn vraag. Maar het heeft wel consequenties voor de financiering van de provinciale regenbooghuizen. In antwoord op mijn schriftelijke vraag, vraag nummer 14 van 23 maart 2017, verwijst u naar de afbouw van de rol van de provincies, en een nieuwe rol die het Vlaamse middenveld zou moeten opnemen. Helaas zie ik daarbij geen concreet antwoord op de vraag die vandaag zeer acut leeft bij de regenbooghuizen, namelijk: wat gebeurt er concreet met de middelen en de andere ondersteuning die tot en met dit jaar vanuit de provincies besteed worden aan een provinciaal gelijkheidsbeleid voor LGBT+, die dus concreet via de roze huizen en/of çavaria worden besteed? Dat is de bekommernis die leeft en die ik vandaag wil vertolken.

Minister, u hebt al bevestigd dat die middelen ook na de bevoegdheidsoverdracht naar Vlaanderen gegarandeerd zouden blijven, maar tot op vandaag is daar geen schriftelijke bevestiging van gegeven, zo zegt men mij. Nochtans is dat vrij dringend, want zonder financiële garanties lopen een aantal personeelsleden het risico in opzeg te zullen worden geplaast. Het is met andere woorden primordiaal voor een aantal mensen die nu een contract lopende hebben, om te weten of dat kan worden voortgezet. Het is dus veeleer een juridisch probleem dat moet worden verholpen.

Een ander punt is het bedrag dat netto bij de regenbooghuizen terecht zal komen. U hebt inderdaad gegarandeerd dat de financiële middelen behouden blijven, maar wat zegt dat over de verdeling van de middelen? Alles wordt gecentraliseerd bij çavaria, maar zullen die middelen integraal worden doorgestort naar de verschillende provinciale regenbooghuizen, of moet daarvan ook een deel beheerskosten worden toegekend aan de koepelorganisatie? Ook dat is een vraag die leeft op het terrein.

Mijn concrete vragen, naast het verzoek om zo snel mogelijk duidelijkheid en zekerheid te verschaffen, zijn de volgende. Wat gebeurt er vanaf 1 januari 2018 met de middelen die tot en met dit jaar vanuit de vijf Vlaamse provincies besteed worden aan een provinciaal gelijkheidsbeleid voor LGBT's via de vijf regenbooghuizen en/of çavaria? Over welk bedrag gaat het precies? Is dat inclusief of exclusief een beheersvergoeding voor de koepelorganisatie, die de middelen zal dispatchen naar de verschillende provinciale regenbooghuizen? Hoe worden andere

vormen van ondersteuning – personeelsinzet, communicatie en dergelijke – door de provincies opgevangen? Is er daarover overleg geweest met de Vlaamse regenbooghuizen en hun koepel çavaria?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Brusseel, ik hoop dat ik u blij zal maken op deze niet zo zonnige donderdagochtend. Uw vraag is terecht, want er was inderdaad wel wat ongerustheid. Ik denk evenwel dat die ongerustheid niet echt gegrond was, maar ik begrijp natuurlijk wel dat de regenbooghuizen zekerheid van financiering en dergelijke meer willen.

Over de rol van çavaria zijn we er momenteel nog niet uit. We zijn dat in kaart aan het brengen, omdat sommige provincies wel eerst aan çavaria storten, en er dan wordt doorgestort naar het regenbooghuis. Andere provincies storten rechtstreeks naar het regenbooghuis. We zijn in overleg met çavaria. We gaan dat allemaal bekijken en in kaart brengen. Dat is belangrijk, om te zien hoe de vijf verschillende provincies werkten. Maar dat neemt natuurlijk niet weg dat de financiering van de regenbooghuizen in de vijf Vlaamse provincies wel gegarandeerd moet zijn.

Ik kan u meegeven dat wat het begrotingsjaar 2018 betreft, er vanuit de Vlaamse overheid rechtstreeks aan de vijf verschillende roze huizen zal worden gestort. Voor Antwerpen gaat het over 65.000 euro, voor Limburg 15.000 euro, Oost-Vlaanderen 36.000 euro, West-Vlaanderen 115.000 euro en Vlaams-Brabant 35.000 euro, wat een totaal maakt van 266.000 euro voor de financiering van de roze huizen. Dat is exact het bedrag dat de vijf verschillende provincies vandaag betalen aan de roze huizen. Ik wil wel nog eens bevestigen dat dit natuurlijk los staat van eventuele projecten die wij, en ik vanuit mijn bevoegdheid Gelijke Kansen, ook nog eens financieel ondersteunen. Dit gaat louter over de overname van die provinciale financiering.

Met de financiering van 2018 is er geen enkel probleem. Die is gegarandeerd. Het zal ook zo in de begrotingsopmaak geformuleerd worden dat die rechtstreeks aan de roze huizen in de verschillende provincies zal worden gestort. Hoe het dan verder moet vanaf 2019, al dan niet via een dispatchende rol voor çavaria, dat gaan we nog bekijken. Het is nuttig om dat goed te bekijken, omdat het een heel kluwen is. Ik heb u daarnet het voorbeeld gegeven: in de ene provincie deed men het wel via çavaria, in de andere niet. We hebben ook goede gesprekken met çavaria en de verschillende roze huizen daarover. Dat loopt allemaal zeer goed.

Ik wil afsluiten met de boodschap dat wij inmiddels, op 20 juni, aan de desbetreffende roze huizen hebben laten weten dat de financiering in 2018 op deze manier geregeld zal worden en dat wij er uiteraard ook garant voor zullen staan dat er vanaf 2019 geen euro minder naar die roze huizen zal worden gestort. De vraag is alleen op welke manier, rechtstreeks via de Vlaamse overheid, of eventueel via een overkoepelende instantie.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Bedankt, minister, dat is inderdaad een zeer mooi antwoord. Dit is een van mijn laatste vragen van dit parlementaire jaar, dus dat is een heel mooie om mee af te sluiten. Ik zie dat er wat verschillen zijn tussen de bedragen. Dat maakt mij een beetje nieuwsgierig naar de redenen daarvoor, maar ik zie daar uiteraard geen probleem in.

Ik ben zeer tevreden dat u overlegt, zowel met çavaria als met de huizen, en dat men zal komen tot een oplossing en een werkwijze waarin iedereen zich kan vinden. Ik denk dat dat inderdaad de beste manier van werken is. Ik ben ook blij te horen dat dit los staat van andere projecten die nog gefinancierd kunnen worden.

Om af te sluiten, wil ik u nog even aanmoedigen om ook uw collega's van Onderwijs en Welzijn altijd te blijven aanmoedigen en hen te wijzen op het belang van projecten en van sensibilisering in welzijnsinstellingen en vooral in onze scholen, want daar kan het echt nog een stukje beter. Niet alleen çavaria wijst mij er soms op dat ze daar wat meer op zouden kunnen inzetten, maar bijvoorbeeld ook Wel Jong, Niet Hetero, dus graag daarvoor nog uw steun bij uw collega's. Zij moeten uiteraard aan heel veel dingen denken, maar daarom moeten wij hen af en toe eens aanmoedigen om ook nog aan deze thematiek te denken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Het is natuurlijk goed dat de garantie er is dat het wordt voortgezet. Maar ik wil graag twee kanttekeningen maken. Eerst heb ik een algemene opmerking. De overgang van de bevoegdheden die bij de provincies zitten en die moeten worden overgenomen door de Vlaamse overheid of door de gemeente, loopt op heel veel gebieden onduidelijk. Dat is hier het geval. Het is goed dat u zegt: 'We nemen dit over. We bieden perspectief.' Maar je voelt dat heel die overgang, die al lang gaande is, niet loopt hoe het zou moeten. Ik zou er dus op willen aandringen, in dit domein en ook in andere domeinen, dat u vanuit uw bevoegdheid Gelijke Kansen zou praten met de minister van Binnenlands Bestuur om te zien dat er niet te veel organisaties verdwijnen. Want dat is wel wat er reëel gebeurt, bijvoorbeeld in Welzijn.

Het is goed dat u de dingen in kaart brengt voor de regenbooghuizen en bekijkt hoe u structureel kunt financieren. Ook daar weer: dit is niet nieuw, we wisten dat dit eraan kwam. Ik herinner me dat we het in het verleden, bij de bespreking van de beleidsbrief, hier ook over hebben gehad. In die zin hoop ik dat er snel een structureel perspectief komt en niet jaar na jaar een verlenging.

U zegt dat er geen middelen worden afgenomen, dat exact hetzelfde bedrag bewaard blijft. Op zich is dat natuurlijk goed. Maar als er op termijn indexesprongen zijn, zou het ook goed zijn dat de financiering ook die indexesprongen kan doen. En als er extra taken zijn die terecht kunnen worden opgenomen, zou het goed zijn dat er extra middelen voor zijn. Er zijn heel veel mogelijkheden om een goede werking mee uit te zetten. Ik uit dus een positieve appreciatie voor het feit dat de werking wordt voortgezet.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik wil zelf kort aansluiten met te zeggen dat het natuurlijk fantastisch nieuws is dat alle roze huizen worden gecontinueerd en dat ze zeker zijn, nu al – want dergelijke beslissingen worden vaak wat later op het jaar genomen wanneer er een overgang is – dat ze in 2018 dezelfde middelen ter beschikking zullen hebben. Dat is inderdaad zeer positief.

Verder kunnen we er ook alleen maar blij mee zijn dat het structureel verankerd wordt.

U noemde daarnet de bedragen. Vlaams-Brabant krijgt 35.000 euro en West-Vlaanderen 115.000 euro. Mijn vraag is: op welke parameters wordt dat bepaald? Als dat echt Vlaams beleid is, kunnen we dan naar een zekere objectivering, gelijkschakeling gaan? Ik zeg niet dat iedereen 115.000 euro moet krijgen. Dat lijkt mij niet realiseerbaar, niet onmiddellijk mogelijk. Maar kunnen we er wel wat zicht op krijgen hoe het komt dat er zo'n groot verschil is? Kunnen we die parameters wat duidelijker krijgen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: De problematiek van verschillende provincies en verschillende financiering blijkt uit de cijfers die ik geciteerd heb. Maar dat is natuurlijk een gevolg van het feit dat die taak werd opgenomen door de

verschillende provincies. Het zal worden meegenomen in het onderzoek. Ik heb gezegd dat we nu in kaart brengen waarom het zo is, welke parameters er werden gebruikt door de verschillende provincies. Want ik vind het bedrag van 115.000 euro in West-Vlaanderen goed, maar in vergelijking met de andere provincies wel heel veel.

Een, wat zijn de parameters? Twee, welke taken moesten er allemaal worden uitgevoerd door die roze huizen? Het is belangrijk om dat in kaart te brengen.

Collega's, ik zit hier misschien niet in de commissie Binnenlands Bestuur, maar ik heb wel die bevoegdheid. Ik kan hier dus zeggen – en er is ook al naar verwezen – dat het soms niet slecht is dat de Vlaamse overheid bepaalde taken van de provincies overneemt. Tot daar mijn kort pleidooi voor de herverdeling van de taken van de provincies.

Mevrouw Van den Brandt, u was op het einde positief. Maar ik vind het wel een beetje jammer dat u toch – maar dat is natuurlijk uw rol als lid van de oppositie – nog een klein beetje kritiek probeert te uiten. We zijn nu juni 2017. We hebben aan die roze huizen al laten weten dat de financiering van 2018 geen enkel probleem vormt, dat die rechtstreeks van de Vlaamse overheid aan de roze huizen zelf zal worden gedaan, dat er geen één euro af zal gaan. Juni 2017. Men kan nu veel zeggen, maar dat is meer dan ruim op tijd, meer dan ruim op tijd. U zegt dan dat het niet structureel is. Ik heb u uitgelegd dat we dat nu voor 2018 op die manier hebben geregeld, maar dat we tijdens het onderzoek en de overlegmomenten die we hebben met onder andere çavaria en de roze huizen, er ook voor zullen zorgen dat er in 2019 een structurele financiering is.

Maar als u mij nú vraagt om dit vandaag al structureel te verankeren, spreekt u uzelf wel een klein beetje tegen. Als u vraagt hoe het komt dat er verschillen zijn in de financiering van de verschillende provincies, zegt u eigenlijk: 'Minister, pak de bedragen zoals ze vandaag door de verschillende provincies aan die roze huizen werden toebedeeld en veranker ze structureel in de begroting.' Tja, dat zal ik niet doen. Ik zal dat doen voor 2018, zodat ze financiële zekerheid hebben.

Elke Van den Brandt (Groen): U legt mij woorden in de mond die ik niet heb gezegd. Ik ben positief, ik zeg alleen dat ik hoop dat het structureel is en dat er veel tijd verloren gaat.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van den Brandt, er is geen tijd verloren gegaan. Met de beste wil van de wereld: u kunt geen kritiek hebben op het feit dat midden juni alles al geregeld is voor het begrotingsjaar 2018 terwijl de begrotingsopmaak nog moet beginnen.

Voorzitter, ik sluit af met een positieve noot en een dankwoord aan mevrouw Brusseele en uzelf voor uw positief betoog. We zijn in deze commissie allemaal, alle collega's hier aanwezig, bekommerd over onder andere de financiering van die roze huizen.

Het antwoord dat ik vandaag heb gegeven en de manier waarop we dat aanpakken, lijkt mij de enige manier om dat te doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het tegengaan van discriminatie bij de selectie van kandidaat-huurders op de private huurmarkt – 2476 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, dat de selectie van de verhuurder deel uitmaakt van het verhuurproces, is evident. Maar er is natuurlijk altijd een dunne grens met discriminatie. En het is cruciaal dat die wordt tegengegaan.

In mijn geschreven vraag heb ik vrij uitgebreid verwezen naar allerlei studies die hierover al verschenen zijn. Ik zal al die cijfers en procenten niet voorlezen. Ik denk dat ik niemand in deze commissie, noch daarbuiten ervan moet overtuigen dat er jammer genoeg gediscrimineerd wordt en dat er daarover al zoveel cijfers bestaan. Men weet dat er nu eenmaal geselecteerd/gediscrimineerd wordt op het inkomen, op de afkomst, op het al dan niet hebben van huisdieren, op het al dan niet hebben van kinderen. Er zijn allerlei vormen die onder discriminatie zouden kunnen vallen.

Dat het financiële aspect de belangrijkste rol speelt bij die selectie lijkt evident. Het is natuurlijk logisch dat de eigenaar-verhuurder een rendement wil en daardoor zal kiezen voor de huurder waarvan het meest gegarandeerd is dat hij de huurgelden tijdig en altijd zal betalen.

Langs de andere kant moet men ermee rekening houden dat bij het selecteren van een kandidatuur die kandidaat ook recht heeft op privacy en dat er uiteraard niet mag worden gediscrimineerd. Dat de solvabiliteit van de kandidaat-huurder wordt nagegaan, dat men daarvan op de hoogte moet zijn, lijkt mij buiten kijf te staan. Maar het moet wel geval per geval worden beoordeeld. Men kan niet bepaalde inkomstenbronnen bij voorbaat al uitsluiten.

Bij de selectieprocedure is het vaak voor de verhuurder, die met de beste bedoelingen zoveel mogelijk wil weten, niet altijd duidelijk wat hij precies mag vragen. Noch is het voor de huurder altijd duidelijk wat er precies van hem mag worden gevraagd. Om hieraan tegemoet te komen, is er een aantal jaren geleden door het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars, Unia en de Privacycommissie een modelformulier opgemaakt. Daarin staan inlichtingen met betrekking tot identiteit, burgerlijke staat, samenstelling van gezin en financiële info van de kandidaat-huurder. Zo'n infofiche bestaat dus. Het lijkt mij een heel nuttig instrument, maar het gebruik ervan is vrijblijvend.

In Frankrijk is zo'n standaard inlichtingenfiche wél wettelijk geregeld. Op die manier verloopt de selectie toch meer objectief en lijkt het me toch dat het risico op discriminatie kan worden verminderd.

Minister, ik heb daarover een aantal vragen. Mijn vraag is een aantal weken geleden ingediend. Ik hoop dat u zult zeggen dat er misschien iets mee van zal worden opgenomen in het decreet van de private huurmarkt. Daarop is het nog even wachten. Maar in afwachting heb ik dan toch een aantal vragen.

Minister, wat is volgens u een correcte procedure voor de selectie van de kandidaat-huurders? Welke inlichtingen mogen al dan niet gevraagd worden in deze fases? Hebt u al maatregelen genomen om instrumenten voor de selectie van kandidaat-huurders te verduidelijken? Hoe denkt u erover om de standaardinlichtingenfiche in

te voeren voor alle kandidaat-huurders en dat al dan niet decretaal of op een andere manier te verankeren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega, u kunt mij blijkbaar zeer goed lezen, want u hebt inderdaad gelijk dat ik, net zoals ik vorige week heb gedaan met vragen die werden gesteld over de huurwaarborg, ook hier verwijs naar het Huurdecreet dat nog voor het zomerreces wordt goedgekeurd. De laatste ministerraad vindt plaats op 14 juli. Ik kan u al wel meegeven dat op alle problematieken die u aanklaart, een antwoord zal komen in het zogenaamde Huurdecreet. Ik wil u vragen om nog twee weken geduld te oefenen en dan kan ik voluit antwoorden op al uw vragen. Ik heb niet de gewoonte om op voorhand, voor de Vlaamse Regering zich daarover heeft gebogen, al uitspraken te doen. Ik heb er een goed oog in dat het door de collega's ook zal worden aanvaard en dat we een zeer goede stap in de juiste richting hebben gezet en een goed Huurdecreet zullen kunnen lanceren.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ik kan daar eigenlijk niet veel op zeggen, behalve dat we nog een paar weken zullen moeten wachten.

Ik geloof er persoonlijk echt in dat een uniforme inlichtingenfiche een praktisch werkbaar instrument zal zijn. Discriminatie is een flou begrip. Het is strafbaar gesteld maar het is ook zo moeilijk om de bewijsvoering te voeren. Het lijkt mij een van de weinige – maar ik hoop dat u er nog veel meer naar voren kunnen schuiven – echt praktische en concrete instrumenten die discriminatie kunnen tegengaan. Ik heb er dan samen met u een goed oog in dat we er een goede oplossing voor zullen vinden in het decreet.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): U kijkt verrast omdat mijn collega Ann Moerenhout u normaal gezien zou bevragen, maar het was voor haar niet mogelijk om hier te zijn. Ze kijkt ook ongeduldig uit naar het Huurdecreet en ook voor haar is anti-discriminatie, voor heel Groen natuurlijk, heel belangrijk.

Ik wil persoonlijk een pleidooi houden dat discriminatie binnen de woonsector gigantisch is. Er zijn mondeling geen cijfers vermeld, maar ze staan wel in de schriftelijke vraag en ze blijken ook uit het Grote Woononderzoek wat een beetje het referentiepunt is voor deze beleidslegislature rond wonen. Er staan heel duidelijke cijfers in. We hebben nu heel snel maatregelen nodig. We rekenen op een sterk en goed hoofdstuk in het Huurdecreet. Minister, het zal u niet verbazen, maar ik wil een pleidooi houden om eventueel na te gaan of standaard-inlichtingenfiches een mogelijkheid zijn. Iedere piste is relevant, maar ook praktijktesten waarbij u een instrument geeft om discriminatie op te sporen en aan te pakken, zijn een mogelijkheid op korte termijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het gevolg van het ontbreken van een definitie voor gemeenschappelijke woonvormen op de uitkeringen – 2587 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het maatschappelijk draagvlak voor nieuwe woonvormen en woonvormen met een of meer gemeenschappelijke ruimten is de voorbije jaren sterk toegenomen. We hebben dat hier ook al heel vaak besproken. Het delen van bepaalde ruimten past perfect in de bredere tendens om dichter bij elkaar te wonen en publieke open ruimte maximaal te benutten. Ook betaalbaarheid speelt telkens opnieuw een belangrijke rol.

Over de nood om een definitie in te schrijven in de Vlaamse Wooncode hebben we het ook al vaak gehad. U hebt dat mee opgenomen in het decreet rond proefprojecten van nieuwe woonvormen. U hebt gezegd dat we in de loop van die projecten kunnen evalueren en eventueel tot definities kunnen komen.

Wat is er voor ons nog belangrijk aan zo'n definitie? Op die manier kan men er een code aan koppelen in het bevolkingsregister en kunnen instellingen zoals de RVA hier rekening mee houden bij het bepalen van de gezinsvorm. Dit gebeurt al in Brussel en Wallonië waar men zo'n definitie heeft. In Vlaanderen heeft men dit voor zorgwonen, maar nog niet voor gemeenschappelijk wonen.

Net zoals dat het geval is voor zorgwonen in Vlaanderen, worden in Wallonië en Brussel deze woonvormen dus gekoppeld aan een gezinstype in de zin van de wetgeving betreffende de bevolkingsregisters. Dit is ook voor een instelling zoals de RVA het uitgangspunt voor het bepalen van de gezinscategorie.

Concreet betekent dit dat, als men in een cohousingproject woont, men vaak wordt beschouwd als samenwonende omdat er geen definitie is. Dat heeft dan gevolgen voor de uitkering. Het zou dan kunnen zijn dat men, als er een code aan zou worden gekoppeld, wel als alleenstaande zou worden beschouwd, wat men in de praktijk ook is. Het is niet omdat men als alleenstaande in een cohousingproject woont, dat men voor een uitkering als een samenwonende moet worden beschouwd en men een lagere uitkering zal krijgen.

Twee Walen die cohousen, behouden een hogere uitkering, twee Brusselaars die samenwonen ook. Twee Vlamingen die cohousen kunnen echter niet van zo'n regeling genieten, doordat er geen definitie voorhanden is. Dat probleem is mij ter ore gekomen.

Minister, bent u op de hoogte van het probleem? Welke oplossing ziet u om het ongewenste effect van het ontbreken van een definitie op de uitkeringen weg te werken? Acht u de definitie die gegeven wordt voor collectief wonen in het Waalse of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest al dan niet afdoende om te implementeren in de Vlaamse regelgeving?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega, u weet ook dat in deze commissie al heel veel debatten zijn gevoerd over de definitie, en terecht, want het is een vraag vanuit het veld om er zo snel mogelijk aan tegemoet te komen. Ik heb in het verleden ook altijd gezegd dat, als we proefprojecten ondersteunen en stimuleren,

we net door die projecten de kans willen geven om geen enkele vorm uit te sluiten. Op basis van de ingediende projecten – u kent ze allemaal, u kent ook het antwoord op de vorige vragen – willen we nagaan of er een soort van gemeenschappelijke deler is waarmee we de beste definitie kunnen maken. Ik denk dat het goed is dat we niet overhaast te werk gaan en dat we het op deze manier oplossen.

De problematiek die u schetst, bestaat inderdaad vandaag en moet worden opgelost. Ik meen toch wel dat het probleem per definitie niet is opgelost als je het gewoon inschrijft in de Vlaamse Wooncode. We hebben het juridisch laten onderzoeken, niet alleen naar aanleiding van uw vraag, maar ook in het kader van de definitie. Het juridisch advies zegt dat er een oplossing moet worden gevonden in de Codex Ruimtelijke Ordening, waar ook het zorgwonen is geregeld. Het is een vergelijkbaar – als ik het zo breder mag trekken – probleem en zorgwonen is gewoon in de Codex RO geregeld.

Het is natuurlijk niet omdat we in de Wooncode een definitie over de nieuwe woonvormen opnemen dat daarmee ineens het hele vergunningenbeleid is geregeld. De definitie die is voorgesteld door het Steunpunt Wonen kan uiteraard ook een houvast bieden voor andere beleidsdomeinen. Desalniettemin zal de op te nemen definitie in de Wooncode in principe enkel van toepassing zijn op het instrumentarium van het beleidsveld Wonen. Dat is toch wel belangrijk om hier nog eens te benadrukken. Het neemt natuurlijk niet weg dat er ook een initiatief zal moeten komen vanuit het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Ik zal dat ook aankarten in de schoot van de Vlaamse Regering, maar het zou goed zijn dat ook vanuit het parlement de signalen aan de desbetreffende ministers worden gegeven. Ik heb u daarnet het voorbeeld gegeven dat er toch ook conform wat er met zorgwonen is gebeurd, een bepaling komt in de Codex RO. Ook de bevoegdheid Fiscaliteit en Begroting is in dezen toch wel onmisbaar. Tussen de ministers, maar ook tussen de kabinetten zijn er gesprekken, maar het zou goed zijn dat er ook vanuit het parlement een signaal wordt gegeven.

Mijn eigen administratie agentschap Wonen-Vlaanderen zal vanuit de transitie-prioriteit Slim Wonen en Leven bekijken of er ook coördinerend kan worden opgetreden. Het is niet goed dat iedere minister op het eigen eiland bezig is. Dat moet zeker in orde worden gebracht.

Ik wil ook een aantal bekommernissen meegeven vanuit mijn bevoegdheid Wonen, dus enkel vanuit het beleidsveld Wonen, die opduiken als je het debat voert over gemeenschappelijke woonvormen. We moeten absoluut waakzaam zijn en opletten dat de definitie geen andere beleidsdoelstellingen die we hebben vanuit Wonen, doorkruist, zoals de ongebreidelde opdeling van eengezinswoningen – dat kan absoluut niet de bedoeling zijn –, huisjesmelkers die plots verhuren onder het systeem van cohousing en dergelijke meer. Ik zeg niet dat jullie voorstander zijn van dergelijke praktijken, maar ik wil vanuit mijn rol en mijn verantwoordelijkheid de aandacht vestigen op het feit dat er ook neveneffecten zouden kunnen zijn die absoluut niet wenselijk zijn. Ik ga ervan uit dat jullie dat ook vinden.

In het decreet Proefomgeving Experimentele Woonvormen is al een definitie van gemeenschappelijk wonen opgenomen. Ik zal die definitie niet voorlezen, die kent u ook. De bedoeling is te weten te komen of die definitie de praktijktoets zal kunnen doorstaan. Ik heb al verwezen naar de proefprojecten. U weet dat de initiatiefnemers nog projecten kunnen indienen tot 31 augustus 2017. Op basis van de ingediende projecten zullen we de definitie verfijnen.

U had het over een definitie in Wallonië en in Brussel. Als ik dan toch een voorkeur moet uitspreken voor Wallonië of Brussel, dan ga ik voor de Brusselse definitie, omdat die enigszins aansluit bij de definitie die ook door het Steunpunt

Wonen naar voren is gebracht, omdat er ook wel degelijk sprake is van aparte woonruimte. Dat is een goede benadering.

Mevrouw Christiaens, vanuit Wonen moeten we natuurlijk onze verantwoordelijkheid nemen, en dat doen we ook. Ik zou het wel kunnen waarderen dat ook collega-ministers op hun verantwoordelijkheid in deze zaak worden gewezen, niet alleen door mezelf maar ook door jullie. Bijvoorbeeld het opnemen in de codex RO lijkt me echt een onontbeerlijke vereiste te zijn om dit tot een goed einde te brengen, want we hebben dat met zorgwonen ook zo geregeld.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, mijn bekommernis is in de eerste plaats dat ik de nieuwe woonvormen wil promoten om alle redenen die al zo vaak zijn aangehaald. Het zou dan natuurlijk wel jammer zijn dat bepaalde mensen die daarin willen meestappen, die interesse hebben, zeggen dat ze dat niet gaan doen omdat ze een uitkering of een ander inkomen hebben dat afhangt van hun statuut als alleenstaande of samenwonende. Het zou dan toch heel erg zijn dat we potentieel geïnteresseerden daarvoor bijna uitsluiten, niet helemaal, maar toch in een onzekere positie brengen. Indien ze wel in zo'n project zouden stappen, zouden ze na een bepaalde tijd een wijziging krijgen van hun inkomen, terwijl dat niet terecht is. Dit hangt samen met onze inzet en energie voor al die nieuwe woonvormen. We kunnen mensen niet kwalijk nemen dat ze, als ze minder inkomen hebben, dit niet gaan doen. Dat is mijn bekommernis.

Minister, dat u zegt dat het ook door de collega's mee moet worden opgenomen, is terecht. Ik weet niet waarom er destijds is gekozen voor de definitie van zorgwonen en de koppeling van de code in de bevolkingsregisters met de Codex Ruimtelijke Ordening. De Brusselse definitie van gemeenschappelijke woonvormen met de verschillende mogelijkheden is wel opgenomen in de Brusselse huisvestingscode, dus niet in de regeling voor Ruimtelijke Ordening. Waarom die keuze daar is gemaakt en waarom dat hier niet kan, dat weet u misschien uit het juridisch advies, maar daar ben ik benieuwd naar.

Minister, sowieso moeten de andere ministers van Ruimtelijke Ordening samenwerken op het vlak van fiscaliteit. Anders zal het gewenste resultaat niet worden bereikt. Het is goed dat u de coördinerende rol wilt opnemen. Wij zullen de handschoen opnemen om vanuit het parlement uw collega's daarover te ondervragen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, ik ben zeer tevreden met uw antwoord. Over deze kwestie zal er met heel wat andere ministers verder moeten worden overlegd. Er rijst ook probleem door de wijziging van de financiering ten aanzien van personen met een beperking. Vroeger gebeurde de financiering ten aanzien van de instelling die de woonfunctie vervulde. Met de wijziging naar een persoonsvolgende financiering krijgt elk van die gasten een stukje woonvergoeding in dat rugzakje. Ze moeten zelf ook naar een woonst zoeken. De ouders van die gasten slaan dan dikwijls de handen in elkaar om samen op zoek te gaan. Door samen een woonst te zoeken, zorgen ze voor een inclusieve samenleving. Ze slaan de handen in elkaar vanwege het kleine bedrag dat maar in dat rugzakje zit, en botsen dan op een probleem als ze samen een woning huren of kopen voor personen met een beperking. Als ze bij de dienst Ruimtelijke Ordening van een lokaal bestuur komen, kan men daar ook geen antwoord op geven vanuit de vrees om de woningen op te delen, terwijl toch de mogelijkheid bestaat om via code 20 gemeenschapswonen een uitzondering toe te staan voor die groep van woningen.

Het is dus goed dat er samen met de andere ministers een evaluatie gebeurt van welke maatregelen er verder kunnen worden genomen. Ook voor zorgwonen zou

een evaluatie goed zijn. Door de vrees dat heel wat woningen zouden worden opgesplitst, is het misschien beter om in plaats van een woning op te splitsen voor een zorgwoning, na te denken over mobiel zorgwonen. Dat is een formule die al in Nederland wordt toegepast: men levert tijdelijke vergunningen af voor wooncontainers, zodat kinderen eventueel voor hun ouders voor een tijdelijke opvang kunnen zorgen. Over dat soort formules zullen we meer moeten nadenken. We verwachten initiatieven op diverse vlakken. Dit mag niet worden beperkt tot de definitie van gemeenschapswonen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, dit is een heel boeiend debat. Ik ben heel blij dat er wordt verwezen naar de situatie in Brussel. Het gebeurt niet zo vaak dat Brussel voorloopt op Vlaanderen. Inzake goed bestuur moet Brussel zeker nog een aantal stappen zetten. Ik was zelf de auteur van een resolutie in het Brusselse Parlement die aanleiding was om het in te schrijven in de huisvestingscode, en ik ben heel blij dat dat is gelukt.

Voor de geschiedenis wil ik er even aan herinneren dat op dat moment Mieke Vogels in het Vlaams Parlement een gelijkaardig voorstel van resolutie heeft ingediend en daar niet de steun voor kreeg van de toenmalige meerderheidspartijen. Ik ben blij dat er nu wel een draagvlak is om daarmee voort te gaan en ik hoop dat er schot in de zaak komt.

De opmerking over zorgwonen is heel pertinent, want in de commissie Welzijn hebben we het er heel vaak over gehad. Er is het mobiel zorgwonen, maar ook in de opvang van pleegzorg van gezinnen voor asielzoekers – pleeggezinnen voor asielgezinnen en niet voor niet-begeleide asielkinderen – heeft het heel lang geduurd om dat in orde te brengen binnen zorgwonen. Minister, dat lag niet aan u, maar aan Ruimtelijke Ordening. Je voelt dat er heel wat creativiteit is bij de bevolking en op het veld. Het beleid moet daarin volgen.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Ik zou willen waarschuwen. Tegenwoordig gaan sommigen alle heil zien in het verhaal van cohousing. Ik heb de vrees dat we straks te veel regels overboord gaan gooien. We kunnen niet van cohousing verwachten dat het alle oplossingen zal brengen. Ik deel de bezorgdheid van de minister. De vrees die ik heb, is dat we straks huizen zeer ver gaan opdelen. Er zijn ook pleidooien om dan ook medehuur mogelijk te maken met zeer weinig regels en voorwaarden zodat het vlot zou kunnen. In principe zouden we dat moeten kunnen ondersteunen, maar we mogen de deur niet openzetten om alles mogelijk te maken zodat een huis zo flexibel wordt dat er nog zeer weinig controle mogelijk is en er nog zeer weinig regels zijn.

We moeten ook niet naïef zijn, het zet ook de deur open voor sociale fraude. Ik stel me de vraag hoe we het gaan oplossen als mensen plots allemaal aan co-housing gaan doen en niet meer samenwonend zijn. Ik ken ook geen oplossing; als iemand mij de oplossing kan aanreiken, zeer graag. Ik zou het graag weten. Ik zou daar niet naïef in zijn. Ik denk dat cohousing een oplossing kan zijn voor grote gebouwen, waar effectief mogelijkheden zijn, maar ik zie ook wel het risico dat men gewone huizen gaat beginnen opdelen en dat straks iedereen in kamertjes gaat wonen voor een paar honderd euro per maand en zagezegd allemaal apart. Enerzijds is er dus het verhaal van de sociale fraude, maar anderzijds, en minstens even belangrijk, het verhaal van de woonkwaliteit. We moeten niet overgaan naar 'vrijheid blijheid', alles kan en cohousing en huren zijn mogelijk in alle mogelijke vormen.

Minister, ik wil toch waarschuwen om de vinger aan de pols te houden en toch nog de nodige structuur te bewaren inzake cohousing.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Engelbosch, ik had in mijn antwoord al gezezen op een aantal potentiële gevaren. U hebt die terecht nog eens herhaald, want die zijn niet verzonnen. Ik zie ook gebeuren dat eengezinswoningen worden opgedeeld in een aantal entiteiten en dat huisjesmelkers nu plots aan cohousing gaan doen. Ik denk dat dat heel gevaarlijk is. Daarom is het natuurlijk zeer belangrijk dat we daar zeer zorgvuldig mee omspringen. Vandaar ook die proefprojecten. Die zijn van zeer groot belang om daaruit te leren hoe we tot de beste definitie komen waardoor al die risico's kunnen worden uitgesloten. Het zijn immers reële risico's.

Ik ben ook blij dat de parlementsleden hier aanwezig mijn oproep aanvaarden om ook andere ministers dan mezelf op hun verantwoordelijkheden te wijzen en hen eigenlijk gewoon een beetje aan te porren. Mijn collega's zijn zich natuurlijk wel bewust van hun verantwoordelijkheid in dezen. Maar als dat dan toch gebeurt, zou ik nog graag een boodschap meegeven, die ik natuurlijk ook ga brengen aan mijn collega's. Het zou zeer goed zijn dat de definitie bij voorkeur in alle beleidsdomeinen dezelfde is zodat we niet een definitie hebben in de Wooncode en een andere definitie in de Codex Ruimtelijke Ordening. Dat lijkt me goed om mee te nemen wanneer jullie eventueel vragen stellen in andere commissies.

Collega's, ik wil nog meegeven dat het louter inschrijven van een definitie in de Wooncode het probleem van onder andere de uitkeringen absoluut niet oplost. De definitie in de Wooncode heeft natuurlijk enkel impact op het wooninstrumentarium. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de woningkwaliteit. Het louter inschrijven in de Wooncode heeft bijvoorbeeld geen impact op de fiscaliteit, ook niet op de fiscaliteit van de woning en bijvoorbeeld ook niet op de inschrijving in het bevolkingsregister. Bij dezen wil ik nogmaals aantonen dat er wel degelijk stappen moeten worden gezet in andere beleidsdomeinen. Als ik me niet vergis, zijn hierover in het federale parlement vragen gesteld aan minister Geens. Ik denk dat hier in het Vlaams Parlement nog een aantal vragen kunnen worden gesteld. Ik reken daarbij ook op jullie en ik zal mijn eigen verantwoordelijkheid in dezen ook opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Het klopt natuurlijk, zoals u en collega Engelbosch zeiden, dat er valkuilen zijn. Er zullen altijd misbruiken zijn. We zullen dat zo veel mogelijk moeten uitsluiten zowel wat betreft het te zeer opdelen van woningen als sociale fraude. Maar dat mag toch niet de insteek worden. Er zijn heel mooie cohousingprojecten en herbestemmingen met invullen van bestaande ruimte die heel mooie voorbeelden van ruimtelijke ordening zijn, maar ook vormen van samenwonen. We mogen toch het positieve en de mogelijkheden die die nieuwe woonvormen met zich meebrengen, niet laten ondersneeuwen door potentiële valkuilen die inherent zijn aan ons maatschappelijk systeem waar mensen altijd op een of andere manier misbruik van iets zullen proberen te maken.

Ik denk dat de essentie is dat men goede definities heeft. Het lijkt me heel evident en logisch dat een definitie in alle beleidsinstrumenten dezelfde is, anders gaan we nog voor meer onduidelijkheid zorgen dan wanneer er geen definitie is. Zodra er een goede, sluitende definitie is in alle beleidsinstrumenten, kan men die valkuilen in de mate van het mogelijke uitsluiten.

Zoals ik al zei, zullen we de handschoenen opnemen. Ik vraag u om daarin de trekken, coördinerende rol te spelen, om zo snel mogelijk tot een goed resultaat te komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.